

گزارش پرسون از دهه شصتی ها؛

«نسلی» که سوخت

از اثرات مخرب ازدواج دیر هنگام می توان به اثرات روانشناختی در سطح فردی اشاره کرد که می تواند معضلاتی در محیط خانوادگی در پی داشته باشد، به عنوان مثال کاهش یا نبود حمایت های مختلف از نظر مالی، عاطفی، شناختی، انگیزشی که به دلیل به هنگام نبودن ازدواج فرد هیچگونه رغبت و اشتیاقی بین اعضای خانواده در این امر وجود ندارد اشاره کرد.

به گزارش سایت خبری پرسون، آمار متولدین دهه ۶۰ را که به "نسل سوخته" می شناسیم، بالاترین سهم جمعیتی را در کشور رکورد دار هستند.

طبق آخرین اطلاعات صادر شده از مرکز آمار ایران، جمعیت زنان متولد دهه ۶۰ یعنی از ابتدای سال ۱۳۶۰ - ۱۳۶۹ عبارت است از ۸ میلیون و ۴۸۳ هزار و ۸۹۳ نفر و میزان جمعیت مردان در این دهه سنی معادل ۸ میلیون و ۳۱۸ هزار و ۱۵۳ نفر یعنی ۲۱ درصد از کل جمعیت ایران را به خود اختصاص داده اند.

طبق آمار از هر خانواده ۳-۲ فرزند آنها متولد دهه ۶۰ می باشند. از بین این جمعیت ۳۲ درصد بانوان و ۱۶ درصد آقایان بیکار مطلق هستند.

با نگاهی به میزان نرخ ازدواج این دهه پرمسئله، ۲۹ درصد زنان و ۳۹ درصد مردان هنوز مجردند و ۱۹ درصد زنان متاهل این دهه فاقد فرزند می باشند.

جامعه زمانی با این موج انفجار جمعیتی مواجه شد که کشور درگیر جنگ و خرابیه آن و کمی پیشتر درگیر تب و تاب های پسانقلابی عظیم بود.

بنابراین مسائلی چون جنگ، فقر ناشی از آنهمه تغییر و تحول و خرابی و از همه مهمتر کم سواد و عدم کیفیت اوضاع خانواده ها، مسائل بفرنجی بودند که تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم خود را بر روی نسل جدید دهه ۶۰ می گذاشت.

نسلی که بیشترین ضربه را از «بودن» و متولد شدن خوردند چرا که حدود ۶۳ درصد از متولدین این نسل فاقد یک زندگی با کیفیت در حد متوسط بودند، به این عنوان به نسل سوخته شناخته شدند.

قابل ذکر است که ۲۸ درصد از آنان دارای تحصیلات عالیه می باشند که اکثر مجردین این دهه از بین تحصیل کردگان می باشند.

با کمی تأمل می توان به این نتیجه رسید که علت اصلی مجرد این نسل همانا بیکاری می باشد. کسانی که بعد از صرف زمان، مقاطع تحصیلی را به امید اشتغال طی کرده اند اما با ارتقاء شاخصهای کمی و کیفی روز دنیا که بصورت جهش از سالهای ۷۵ به بعد صورت گرفت، سیر تطابق انتظارات فرصتهای شغلی جامعه با دستاوردهای متولدین دهه ۶۰ به کندی پیش می رفت بنابراین برای پر کردن این خلاء چاره ای جز همسو شدن با آن و ارتقاء مدارج تحصیلی نبود.

احساس نگرانی والدین از آینده مبهم و سردرگم افراد مجرد در سنین بالا، به ویژه دختران، و احساس ترس از آینده او، در صورت فوت والدین و عدم حمایت سایر اعضای خانواده نسبت به فرد مجرد، عدم پذیرش افراد، آرا، افکار، پیشنهادات و قدرت تصمیم گیری و برنامه ریزی فرد مجرد از سوی اعضای خانواده و اقوام و حتی جامعه! با توجه به اینکه پختگی وی در مسائل زندگی کافی نیست، از دیگر مشکلات مجرد این افراد است.

از اثرات مخرب ازدواج دیر هنگام می توان به اثرات روانشناختی در سطح فردی اشاره کرد که می تواند معضلاتی در محیط خانوادگی در پی داشته باشد، به عنوان مثال کاهش یا نبود حمایت های مختلف از نظر مالی، عاطفی، شناختی، انگیزشی که به دلیل به هنگام نبودن ازدواج فرد هیچگونه رغبت و اشتیاقی بین اعضای خانواده در این امر وجود ندارد اشاره کرد.

توضیح بیشتر اینکه این افراد از سوی اعضای خانواده به عنوان فردی سربار و فاقد مسئولیت پذیری یا خودکارآمدی لازم جهت تشکیل و اداره امور زندگی در نظر گرفته می شوند.

احساس نگرانی والدین از آینده مبهم و سردرگم افراد مجرد در سنین بالا، به ویژه دختران، و احساس ترس از آینده او، در صورت فوت والدین و عدم حمایت سایر اعضای خانواده نسبت به فرد مجرد، عدم پذیرش افراد، آرا، افکار، پیشنهادات و قدرت تصمیم گیری و برنامه ریزی فرد مجرد از سوی اعضای خانواده و اقوام و حتی جامعه! با توجه به اینکه پختگی وی در مسائل زندگی کافی نیست، از دیگر مشکلات مجرد این افراد است.

تاخیر در ازدواج و در بدترین حالت، عدم ازدواج این افراد، بنیان های خانواده را با خطر اضمحلال مواجه کرده و موجب اختلال در کارکردهای خانواده و ارزش های آن می شود.

قابل ذکر است که آسیب های اجتماعی بین ازدواج دیر هنگام و مجرد با وقوع برخی از جرایم اخلاقی ارتباط نزدیکی دارد، در واقع منشا تغییرات رفتاری

و اخلاقی، نتیجه تاخیر در انجام این امر است.

همچنین سن بالای بارداری در زنان می تواند به نقایص ژنتیکی مانند سندرم دان و خطر بارداری بیانجامد.

افسردگی که ناشی از حقارت و خود کم بینی حاصل عدم احساس کفایت و کارایی، پایین بودن اعتماد بنفس، بی تفاوتی نسبت به امورات متعدد از جمله وقایع روزانه و حتی امورات معنوی که همگی ناشی از تفکر بی ثمر بودن زندگی می باشد در این نسل بیشتر به چشم می خورد.

سیاست های غلط حمایتی از افزایش نرخ جمعیت بدون توجه به میزان نرخ تورم لحظه ای در تمامی زمینه ها (بعنوان مثال اعطای وام صدمیلیونی به افراد مزدوج زیر ۲۵ سال در برابر وام پنجاه میلیونی برای مزدوجین زیر ۴۰ سال و عدم تعلق وام به مزدوجین ۴۰ سال به بالا که پیامدهایی همچون «کودک همسری» را به دنبال داشت) تنها کور سوی مجردین دهه ۶۰ را هم به خاموشی کشید.

مسائل درگیر متولدین این دهه نیازمند برنامه ریزی بسیار دقیقی از سوی مسئولین دارد تا با چاره اندیشی اصولی از پیامدهای منفی آتی در چارت جمعیتی کشور جلوگیری به عمل آید.

اشتغال، برنامه های حمایتی برای افراد خاص سنین مشخص، هموار کردن مسیر ازدواج بازماندگان جمعیتی، برنامه هایی با کارایی قوی برای ورود آسان به دنیای سالخوردگی از جمله مواردی است که باید بصورت جد در بودجه دولتی به آن پرداخته شود تا سهمی از دغدغه ذهنی آنان کاسته شود.

مریم اکبری-روانشناس